Військові розробки рівнянина оцінили в ізраїльській армії

А вітчизняному оборонпрому ці винаходи не потрібні

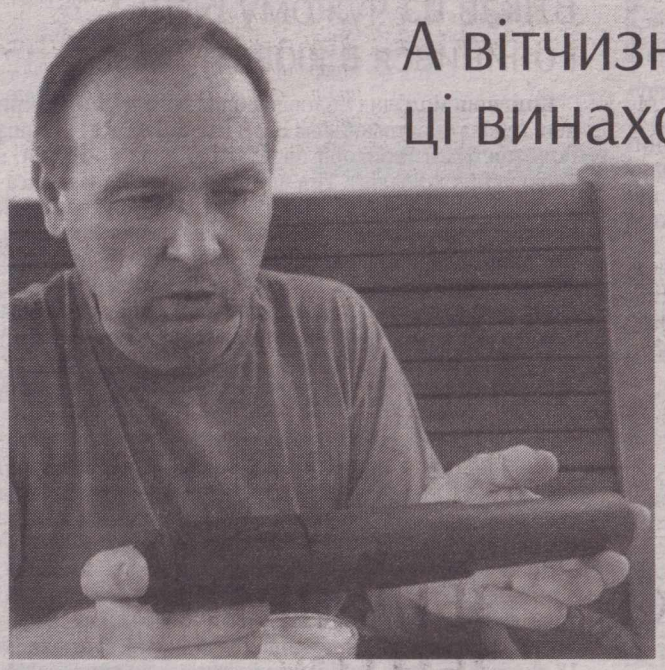

Ці винаходи в окремих ситуаціях могли б переламати хід бойових дій на сході України. Вберегти здоров'я, а іноді й життя наших бійців. Могли б, якби у цьому була зацікавлена влада країни. Так вважає рівненський «Кулібін» Сергій Марков, який сконструював прилади для безшумної стрільби та гасіння вогню під

*га. Розбирали глушник на дві частини, і тоді, за умови правильної стрільби, сама трубка давала чимале підсилення. Виникала імітація більш важких видів озброєння. У такий спосіб наш хлопчина з батальйону «Азов» свого часу зупинив групу російських найманців на БТР та БМП під Маріуполем. Коли ворог пішов у наступ, він просто зробив кілька пострілів. Після цього почув по радіостанції: «Мужики, назад, укропам «дашки» (ДШК. — **Авт.**) подвезли, а может даже «Утес». І ворог тоді відступив, бо такі крупнокаліберні кулемети легко прошивають БТР та БМП на виліт. А то був звичайний ПК із моїм пристроєм.*

Нині «вогнегасники» рівненського винахідника відомі не лише нашим військовиради*янських часів, різні. Якщо взяти мікрометр і переміряти їхні кулі, то у пачці ви навряд чи знайдете п'ять однакових. Вони всі різняться за вагою, діаметром, товщиною. Ними навіть зі снайперської гвинтівки Драгунова, щоб влучити у ціль, треба мати неабиякий талант, бо в польоті їх просто закручує.*

Мені вдалося знайти спосіб, як патрони для СВД удосконалити таким чином, щоб вони на відстані 960 кроків влучали і пробивали наскрізь металевий лист розміром з аркуш формату А4 і товщиною 5 мм. Хоча будь-хто з військовиків скаже, що з СВД ефективну і точну стрільбу можна вести на відстані 300–400 метрів. Крім того, коли був на передовій, показав нашим хлопцям, як переоб-

Бригаду оборони підпорядкували Муляренку

Рівненський обласний військкомат за наказом Міноборони створив на Рівненщині бригаду територіальної оборони. Подібна, але менша, уже діяла в області на початку війни на сході й отримала назву «Горинь». За задумом, тодішня структура також мала б захищати лише територію Рівненської області, але майже одразу після створення її відправили на схід.

«Горинь» у 2014-му була батальйоном. За кілька місяців у зоні АТО її реорганізували у мотопіхотний батальйон 30-ї ОМБР. Бригада територіальної оборони, яку утворили цього року, уже не матиме назви — лише номер 104. Керуватиме нею, як і «Горинню» свого часу, полковник Олександр Цись.

За словами пана Цися, бригада нараховуватиме 3500 осіб. Посади у ній уже розподілено і навіть проходили збори. Такі збори та навчання будуть щороку, а військовики бригади у мирний час працюватимуть на цивільних посадах. До бригади їх призвуть лише після часткової або повної мобілізації.

Як зазначив Олександр Цись, всі охочі мають можливість підписати контракт із бригадою тероборони — на службу в резерві. Такий контракт надаватиме людині можливість працювати будь-де у мирний час, а після мобілізації бути певним, що її призвуть саме до бригади тероборони, а не до військової частини. Тим, хто підпише контракт і проходитиме навчання протягом року, нараховуватимуть премії.

час пострілів на всі види стрілецької зброї, що використовується в Збройних силах України. Нині ці пристрої, які він називає «вогнегасниками», є і в зоні бойових дій. Щоправда, їх використовують лише окремі військовослужбовці.

Почалося все кілька десятків років тому, коли ще молодий пан Марков перебував в охопленій війною Югославії. Аби вберегти своє життя, чоловіку довелося відстрілюватися з автомата Калашникова, оснащеного приладом нічного бачення. Тоді він вперше на власному здоров'ї відчув недосконалість цієї зброї.

— По-перше, під час стрільби з дула вилітає полум'я, що в нічний час дуже видає стрільця, — розповідає Сергій Марков. *— По-друге, і це найгірше, після пострілу, коли пересмикується затвор автомата, в бік того, хто стріляє, вилітає розпечений порох. І досить часто ця суміш потрапляє в очі, ушкоджуючи рогівку і тим самим псуючи зір. Мені пощастило більше — порох потрапив під око, залишивши термічний опік. Тоді я вперше задумався над тим, як можна вдосконалити на цьому різновиді зброї дульні гальмокомпенсатори, аби не було таких неприємних наслідків.*

Окрім загальних знань про будову автомата, пан Марков перечитав чимало тематичної літератури. Знайшов необхідні матеріали, власноруч виготовив ескіз і попросив знайомих за ним виточити пристрій. Тривалий час його розробки, як то кажуть, припадали пилом на полицях, бо з військовиками він особливо не спілкувався. Аж поки в 2014 році не почалися бойові дії на сході України.

— В перші місяці війни я їздив на схід волонтером, — говорить Сергій Марков. *— Допомагав чим міг нашим військовикам. Побував на той час майже на всій лінії фронту, і на власні очі побачив, наскільки недосконале у наших хлопців озброєння. Тому почав розробляти дульні компенсатори на АК-47. Потім переключився на АК-74. Згодом вдосконалив їх таким чином, щоб ще й гасили вогонь під час стрільби. Перші пристрої були апробовані саме нашими добровольцями на Донбасі. Хлопці дуже гарно про них відгукувались. Мої винаходи фактично є пристроями для безшумної стрільби, бо зводять рівень шуму до мінімуму — звук від пострілу не гучніший, ніж брязкіт затвора автомата. Хоча я їх називаю просто — «вогнегасники». Про окремі їхні моделі мені писали, що без проблем вистрілювали з ними по 26 ріжків патронів за п'ять годин бою.*

А далі пішло-поїхало... Чоловік почав виготовляти пристрої не лише на різні модифікації автоматів Калашникова, а й на пістолети, снайперські гвинтівки і навіть на кулемети. Все віддавав хлопцям на передову. Були випадки, коли завдяки його розробкам навіть вдавалося зупинити наступ ворога.

— З початку війни у наших військовиків не було важких кулеметів, — пригадує рівнянин. *— То ми завдяки цим «вогнегасникам» і звичайним кулеметам ПК дурили ворокам, а й навіть військовослужбовцям ізраїльського батальйону, яким він свого часу подарував кілька таких одиниць. Передав кілька екземплярів «вогнегасників» і відповідальним за це чиновникам з Міністерства оборони України. Однак відповіді досі так і не отримав.*

— Такі, як Пашинський і компанія, простих людей, «кулібіних», на цей ринок не пустять, — пояснює співрозмовник. *— Бо їм це невигідно. Взагалі, в Україні зробити щось серйозне офіційно дуже важко. Наша біда в тому, що на високих посадах досі залишаються люди, які закінчували військові виші ще за Радянського Союзу. А тоді, й це ні для кого не секрет, щоб вступити навчатися у серйозний заклад, потрібно було співпрацювати з КДБ. Їх перевіряли відповідні спецслужби, вони давали певні підписки, всі обов'язково мали бути членами компартії. У декого були «гріхи», за які їм і досі час від часу нагадують. От вам і пояснення тому, чого у нас так затягнулася війна, чому ми зазнавали поразок і чому полягло стільки наших хлопців.*

А ще пана Маркова обурює той факт, що навіть на п'ятому році війни з російським агресором у нас в країні не побудували жодного заводу з випуску патронів. Чоловік каже, що на Донбасі хлопці використовують ще ті, які залишились зі старих запасів. І досить часто вони вже не придатні для використання, бо порох всередині від часу втратив свою властивість. Не горить плавно, як має, а просто детонує.

— Проблема ще і в тому, що патрони, які випускали за ладнати кулеметні патрони на снайперські й на дозвукові. Навіть під 308-й калібр. Після цього, наші військовики з ними на відстані 100 метрів пробивали лобову броню в БТР. А збоку такий патрон «прошивав» БМП на виліт. Звичайні ж патрони такого калібру, що є у нас на озброєнні, влучивши в броню, розлітаються на всі боки. Я намагався донести цю інформацію до Міністерства оборони, але кабінетним генералам то нецікаво.

У 2015 році Сергій Марков офіційно отримав патент на свою розробку. Після цього почав виготовляти «вогнегасники» винятково під замовлення. І хоч по собівартості, все ж бере за них гроші, адже витрачає на виготовлення матеріали, купує свердла, оплачує електроенергію та роботу токарів тощо. Каже, аби зробити десять одиниць, в середньому потрібно тиждень. Основними замовниками пана Маркова як були, так і залишаються хлопці, які воюють на сході України. Найбільшим попитом користуються пристрої для автоматів Калашникова, хоча замовляють і для снайперських гвинтівок.

Вартість таких пристроїв суттєво нижча від іноземних аналогів — від 1800 гривень, в той час як у США ціни стартують від 1000 доларів і вище. Рівнянин-розробник зізнається, що свого часу вже навіть отримував пропозиції з-за кордону, але приставати на них не поспішає. Хоче, аби його напрацювання залишились здобутком України, і досі плекає надію, що колись ними все ж таки зацікавиться вітчизняний оборонпром.

Влад ІСАЄВ,
«Західний аргумент».

Олександр Цись

«Вакантні» місця у бригаді, не зайняті контрактниками, заповнюватимуть військовозобов'язаними області. Але укомплектування під час мобілізації відбуватиметься за принципом важливості: спершу людей, які не мають контрактів, мобілізовуватимуть до основних бойових частин, а лише опісля до бригад тероборони.

Завдання бригад тероборони під час збройного конфлікту будуть різними: охорона державного кордону, органів державної влади, військових частин, боротьба з диверсійними силами, охорона міст від наступу противників і т. п. Під час мобілізації бригада має зібратися протягом 25 діб.

Олександр Цись, командир бригади територіальної оборони Рівненщини:

— «Горинь», як і інші бригади територіальної оборони, у 2014 році відправили на схід на допомогу військовим частинам. Вона охороняла склади боєприпасів на передовій. Лише після переформатування і включення її до 30-ї ОМБР вона почала виконувати бойові функції. Теперішня бригада тероборони має чітко прописані функції і зону дії — Рівненську область. Зокрема, вона підпорядковується голові ОДА.

Алла СА ДОВНИК.